

Kártyavilág-kártyavár

■ RáStartoltak

Néhány héttel ezelőtt sajnos kikerült a birtokomból a kézitáskám. Nem tudom pontosan, hogy otthagytam az ominózus étteremben, vagy valakinek megtetszett és elemelte a mellettem lévő székéről. Hazafelé kezdtem számbavenni az eltűnt holmikat: bankkártyák, személyi azonosító kártya, lakcímkártya, adókártya, TAJ-kártya, tankolókártya, pontgyűjtő kártyák, ilyen kártya, olyan kártya. Életem az elveszett kártyáim hűlt helyén hever? Kártyavilág van, hozzászokhattam már. Nézzük, milyen kártyák is jönnek szóba, ha a foglalkoztatás a téma.

Startkártyák. Ráadásul három, lassan már négyféle, más és más célcsoportnak, de hasonló okkal. Kedvezményeket vehet igénybe a munkáltató, ha birtokosukat alkalmazza, ugyanis azok valamilyen oknál fogva hátrányos helyzetből indulnak a munkaerőpiacon.

START

Lássuk először a különös szabályokat! A START kártya kiváltására jogosult, aki a tanulmányainak befejezését követően első ízben létesít foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt vagy ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyt. Életkori korlát a huszonnegyedik életév, felsőfokú végzettség esetén a huszonkilencedik életév.

Feltétel, hogy a jogviszony létesítését megelőzően megbízási szerződés, vállalkozási szerződés alapján vagy egyéni vállalkozóként sem végzett munkát a kártya birtokosa. Azonban az első munkahely megítélése szempontjából nem kell figyelembe venni a tanulói és a hallgatói időszak, illetve az iskolai szünet időtartama alatt létesített foglalkoztatásra irányuló jogviszonyokat, továbbá az iskola befejezését követő, alkalmi munkavállalói könyvvel végzett munkát.

Más kedvezmények illetik meg a foglalkoztatót, ha a kártya tulajdonosa középfokú végzettséggel rendelkezik, és más, ha felsőfokú végzettsége van. Ha a középfokú végzettségű kártyatulajdonos a kártya érvényessége alatt felsőfokú végzettséget szerez, köteles azt munkaadójának és az állami adóhatóságnak haladéktalanul bejelenteni.

A kártya érvényességi ideje két év, de legfeljebb a kiállítás keltétől az igénylő huszonötödik életévének, felsőfokú végzettséggel rendelkező

igénylő esetén a harmincadik életévének betöltéséig érvényes. Ha a pályakezdő a felsőfokú tanulmányok utolsó évében már elhelyezkedne, a középfokú végzettségűekre vonatkozó szabályok szerint kap kártyát, amit a diploma birtokában részére kicserélnek - ingyenesen.

Pályakezdő fiatal foglalkoztatása után a munkaadót járulékkedvezmény illeti meg:

– mentesség a tételes egészségügyi hozzájárulás alól (1950 Ft havonta)
– a 3% munkaadói járulék és 29% TB helyett a foglalkoztatás első évében a bruttó munkabér tizenöt százalékának, második évében huszonöt százalékának megfelelő összeget kell fizetnie.

A kedvezményeket alap- és középfokú végzettséggel, vagy ezekkel sem rendelkező fiatal esetében legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér másfélszeres, felsőfokú végzettség esetében a minimálbér kétszeres összegének megfelelő járulékalap után érvényesítheti.

PLUSZ

START PLUSZ kártyát válthat ki az a személy, aki GYES, GYED, GYET, valamint az ápolási díj folyósításának megszűnését követő 365 napon belül kíván foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni. Az is jogosult, aki a gyermek egyéves korának betöltését követően, e gyermek után igénybe vett GYES folyósítása mellett kíván munkát vállalni, feltéve, hogy foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban nem áll, valamint aki tartósan álláskereső. A gyermekgondozási segély melletti foglalkoztatáshoz igénybe vett kártya az igénylő ezen ellátásra való jogosultságának megszűnésével érvényét veszti, és a továbbiakban nem használható fel. Egyébként a kártya érvényessége két év. A

kártya többször is kiváltható, ha újabb gyermekek születnek és a feltételek fennállnak.

A munkaadó az alábbi kedvezményeket érvényesítheti:

– mentes a tételes egészségügyi hozzájárulás alól,
– a munkaadói járulék és társadalombiztosítási járulék együttes összege helyett a foglalkoztatás első évében a bruttó munkabér 15%-ának, második évében 25%-ának megfelelő fizetési kötelezettség terheli.

A munkaadó a járulékkedvezményt legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér kétszeresének megfelelő járulékalap erejéig érvényesítheti. Ha a munkavállaló munkabére a kötelező legkisebb munkabér kétszeresét meghaladja, az azt meghaladó összeg tekintetében az általános járulékfizetési szabályokat kell alkalmazni.

EXTRA

START EXTRA kártya kiváltására jogosult a tartósan álláskereső személy, ha az ötvenedik életévét betöltötte, vagy – életkorra való tekintet nélkül – legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. Érvényessége két év, de legfeljebb a kiállítás keltétől az igénylő öregségi nyugdíj jogosultságának eléréséig terjedő időszak.

A munkaadó itt is kedvezményekben részesül. Mentessül a tételes egészségügyi hozzájárulás, valamint a foglalkoztatás első évében a munkaadói járulék és a 29%-os TB-jarulék megfizetése alól. A foglalkoztatás második évében ezek helyett a bruttó munkabér tizenöt százalékának megfelelő járulékfizetési kötelezettség terheli.

A kedvezmény érvényesíthetőségének korlátja – csakúgy, mint a START PLUSZ kártya esetében – a minimálbér kétszerese.

Mikor, hogyan, mennyiért

Mindhárom kártyatípusra érvényes, hogy a lakóhely szerint illetékes adóhatóságnál kell formanyomtatványon igényelni. Igényléskor az adóhatóság által e célra rendszeresített nyomtatvány kitöltésével nyilatkoznia kell tenni a jogosultságot igazoló tényekről és adatokról. A kártyák érvényességi dátuma a kiállítás napja, ami megegyezik a nyomtatvány adóhatósághoz beérkezésének napjával. A kártyák első alkalommal történő kiadása díjmentes, továbbá akkor is, ha téves vagy változott adat miatt kell cserélni. Egyéb esetekben, például ha az új kártya kiadása azért szükséges, mert az eredeti kártya elveszett, megsemmisült vagy ellopták, az ismételt kiadásáért 2200 forint összegű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. Ha a kártya ismételt kiadására a munkáltató hibájából kerül sor, az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség természetesen a munkaadót terheli. A munkáltató a kedvezménnyel érintett foglalkoztatás időtartama alatt köteles a kártyát megőrizni, és a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésekor a foglalkoztatottnak visszaszolgáltatni.

Kártyatulajdonosoknak, megfontolásra

A leendő munkavállalóknak jó tanács, hogy érdemes először a foglalkoztatásról megállapodniuk, és csak ezután kérni a kártya kiállítását, hiszen az csak két évig érvényes. Ilyenkor persze az egyéb korlátokat is figyelembe kell venni. Különösen figyeljenek, hogy a munkába állás, illetve a munkaszerződés megkötése előtt váltsák ki a kártyát!

dr. Mocsáry Mónika

jogász

a munkaügyi kapcsolatok szakembere

